

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320042
NAZWA
OBSZARU Jezioro Śmiadowo

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320042	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Jezioro Śmiadowo

1.4. Data opracowania 2004-10	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2006-09
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-01
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 1 grudnia 2022 r. w spr. soo Jezioro Śmiadowo (PLH320042)

Wyjaśnienia:	Powiększenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--------------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
16.5603

Szerokość geograficzna
53.6183

2.2. Powierzchnia [ha]:

214.45

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL42

Zachodniopomorskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3110			124.9		G	A	B	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze						Ocena obszaru	
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość	Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C

						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
--	--	--	--	--	--	-----	------	--	---------	--	-----------	-----------------	----------	---------

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3. Inne ważne gatunki fauny i flory (opcjonalnie)

Gatunek					Populacja na obszarze				Motywacja					
Grupa	KOD	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Gatunki wymienione w załączniku		Inne kategorie			
					Min	Maks		C R V P	IV	V	A	B	C	D
P		Isoetes lacustris						P			X			
P		Lobelia dortmanna						P			X			
P		Myriophyllum alterniflorum						P			X			
P		Sparganium angustifolium						P			X			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
--------------------------------	--------------

N06	62.24
N19	30.31
N12	7.45
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje Jezioro Śmiadowo o powierzchni 132,7 ha (maksymalna głębokość – 1 5 m, długość – 2,4 km i szerokość – 0,8 km) z wąskim pasem lasu i zarośli porastających brzegi akwenu. Jezioro Śmiadowo jest jednym z pięciu największych jezior lobeliowych, wyróżniają-cych Pojezierza Pomorskie w skali kraju i środkowej Europy. Siedlisko przyrodnicze 3110 je-ziora lobeliowe, zajmuje tu powierzchnię 124,9 ha (po odjęciu powierzchni 6 wysp oraz zadrzewionej i zakrzaczonej strefy brzegowej), co stanowi około 58% powierzchni obszaru.

Jeziora lobeliowe stanowią rzadki element krajobrazu Pomorza Zachodniego i Kartuskiego. Są to jeziora skąpożywne, oligotroficzne o niskiej zawartości soli mineralnych, w szczególności pierwiastków biogennych - azotu i fosforu. Cechuje je osobliwa roślinność lobeliowa, tworząca zielone płyty pokrywające piaszczyste dno.

W wodach litoralu rozwijają się niskie byliny wodne z klasy Littorelletea uniflorae: zespół roślinności lobeliowej - Lobeliaetum dortmannae zasiedlający wody płytsze, zaś w wodach głębszych zespół poryblinu jeziornego Isoetum lacustris oraz zespół wywłócznika skrętolo-głego Myriophyllo-Littorelletum.

Do gatunków charakterystycznych dla siedliska 3110 należą: lobelia Dortmanna Lobelia dort-manna, poryblin jeziorny Isoetes lacustris wywłócznik skrętogły Myriophyllum alternifolium, oraz jeżogłówka pośrednia Sparganium angustifolium gatunek, wcześniej nie podawany, od-kryty w toku szczegółowych badań w 2013r. Podczas prac terenowych w 2013 r. nie odnaleziono wcześniej podawanej z tego obszaru brzożycy jednokwiatowej Littorella uniflora.

Stan zachowania

Jeziora lobeliowe to ekosystemy skrajnie ubogie, bardzo wrażliwe na wszelką antropopresję. Najbardziej niebezpieczne dla nich są zjawiska eutrofizacji i dystrofizacji, które mogą spowol-dować zanik siedliska. Aby zapobiec eutrofizacji należy przestrzegać zasad ochrony opartych na działaniach mają-cych na celu zapobieganie niekorzystnym zjawiskom. Procesy destrukcji wywołwane są za-równo przez procesy przebiegające w obrębie jezior i ich brzegów, ale także i w zlewni.

Liczba tych jezior w Polsce znacznie zmalała w minionym 50-leciu. Jezioro Śmiadowo, jedno z największych, dzięki dużej powierzchni zachowuje walory krajobrazu, ale jest zagrożone eu-trofizacją, z powodu użytkowania rybackiego i dopływu biogenów z terenów sąsiednich.

W celu powstrzymania dalszych procesów eutrofizacji niezbędne jest ograniczenie użytkowa-nia rybackiego i uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie, aby zanieczysz-czenia nie były wprowadzane do jeziora. Dotyczy to zarówno zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej, jak również zabudowy rekreacyjnej. W celu zapobiegania wprowadzaniu zwią-zków biogennych powodujących wzrost trofii wód jeziora powinna również zostać uregulowana kwestia nawożenia pól znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu jeziora oraz jego zlewni.

Siedlisko znajduje się w stanie dość dobrym, mimo zagrożenia eutrofizacją. Na eutrofizację wskazują szuwały trzcinowe, które na nieskażonych jeziorach lobeliowych nie występują, trzcina bowiem wymaga podłoża żyznego. Jej zakosy wchodzące od strony miejscowości Śmiadowo wskazują na miejsce dopływu biogenów.

Obecność trzciny, skoro już tu jest, ma też swoje pozytywne znaczenie, gdyż zabiera ona z podłoża składniki pokarmowe, stanowiąc rodzaj filtrów.

O podniesionej żyzności wód jeziora Śmiadowo świadczy również rozwój nitkowatych glonów - skrętnicy, Spirogyra sp.

4.2. Jakość i znaczenie

Dla obszaru Natura 2000 procedowana jest zmiana granic obszaru. W dniu 14 marca 2019 r. Minister Środowiska, po uzyskaniu zgody Rady Ministrów (uchwała z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu "Lista zmian granic obszarów Natura 2000", M.P. z 2019 r., poz. 208), przekazał Komisji Europejskiej listę proponowanych zmian obszarów mających znaczenie

dla Wspólnoty. Po akceptacji KE granice obszaru i informacje zawarte w SDF zostaną zaktualizowane. Przebieg zmienianej granicy dostępny jest w geoserwisie (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

Obszar Natura 2000 Jezioro Śmiadowo wyznaczony został w celu ochrony siedliska przyrodniczego 3110 jeziora lobeliowe, zajmującego tu około 58% powierzchni. Jezioro Śmiadowo jest jednym z pięciu największych jezior lobeliowych w Polsce (Szmeja 1996, Kraska, Piotrowski 1994). Należy do najcenniejszych elementów krajobrazu sandrowych terenów opadających na południe ku dolinie Toruńsko-Eberswaldzkiej, którą płynie rzeka Noteć. Leży w sąsiedztwie podobnych obszarów, także włączonych do Europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000: Bo-bolickich Jezior Lobeliowych PLH320001 i Jezior Szczecineckich PLH320009.

Siedlisko przyrodnicze 3110 Jeziora lobeliowe to jeziora oligotroficzne. – skąpożywne, które cechuje niska zawartość soli mineralnych zawierających pierwiastki biogenne – azot i fosfor. Odczyn wody jest obojętny, w przedziale pH 6,0 - 7,5, co wskazuje na zrównoważony charakter siedliska. Roślinność jeziora Śmiadowo zachowuje formę prioterytetową, jako roślinność lobeliowa klasy Littorellietea uniflorae BR-BL et R. TX. 1943, reprezentowana przez zespół roślinności lobeliowej: Lobeliaetum dortmannae (OSWALD 1923) R.TX. APUD DIERSS. 1972 - zasiedlającej wody płytsze, oraz. zespół poryblinu jeziornego Isoetum lacustris SZAN-KOWSKI ET KŁOSOWSKI 1996 N.N. i zespół wywłócznika skrętoległego Myriophyllo-Littorelletum JESCHKE 1959 w wodach głębszych

Do gatunków charakterystycznych należą lobelia Dortmanna Lobelia dortmanna, poryblin jeziorny Isoetes lacustris, wywłócznik skrętoległy Myriophyllum alternifolium oraz jeżogłówka pośrednia Sparganium angustifolium. Ten ostatni gatunek, wcześniej stąd nie podawany, został odkryty w toku badań w 2013 r. Należy do roślin ginących, zagrożonych całkowitym wymarciem, zapisany do „Polskiej Czerwonej Księgi Roślin”.

Pokrycie dna jeziora zwartymi płatami jest charakterystyczne dla roślinności lobeliowej, która rozprzestrzenia się w płytkich, przejrzystych wodach przybrzeżnych i na płycznach wokół wysp.

Gatunki roślin wskaźnikowych dla siedliska 3110 jeziora lobeliowe

Lobelia Dortmanna Lobelia dortmanna

Gatunek objęty ścisłą ochroną, zamieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin (Kaźmierczakowa, Zarzycki 1993, 2001) jako zagrożony (EN), tracący stanowiska, jednak nie zagrożony w najbliższych dziesięcioleciach wymarciem. Z podobną kategorią zagrożenia (V) został wpisany na Czerwoną listę roślin naczyniowych Polski (Zarzycki K., Szląg Z. 2006). Lobelia w Polsce rośnie wyłącznie na Pojezierzu Pomorskim i Kartuskim w zespole Myriophyllo-Littorelletum razem wywłócznikiem skrętoległym i brzeźcą jednokwiatową. W obszarach objętych siecią ekologiczną Natura 2000 ma lepsze szanse przetrwania niż w jeziorach nie podlegających żadnej ochronie. Występuje też w sąsiedztwie: w Jeziorach Szczecineckich i w Jeziorach Bobolickich. Z uwagi na powyższe ujęto ten gatunek z motywacją A.

Poryblin jeziorny Isoetes lacustris

Paprotnik podwodny, zimozielony, odnawia się w naturalny sposób przez zarodniki (makrospory) i wegetatywnie. Zapisany w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin jako gatunek narażony (VU) i z podobną kategorią umieszczony na Czerwonej Liście Roślin Polski. Objęty jest prawną ochroną gatunkową. Występuje w jeziorach skąpożywnych, o niskiej zawartości wapnia, zwykle kwaśnych lub lekko zasadowych, ubogich w substancje biogeniczne, na podłożu piaszczystym niekiedy z domieszką humusu, lub dobrze uwodnionej materii organicznej.

Razem z ubytkiem jezior lobeliowych na tym terenie, poryblin jeziorny również ustępuje.

Z uwagi na powyższe ujęto ten gatunek z motywacją A.

Wywłócznik skrętoległy Myriophyllum alternifolium

Gatunek o szerszym rozprzestrzenieniu niż tylko pomorskie jeziora lobeliowe. Występuje w wodach o większej zawartości wapnia i substancji organicznej. Występowanie gatunku w jeziorach lobeliowych jest uważane za przejaw eutrofizacji.

W sieci Natura 2000 utrzymuje się lepiej niż inne gatunki charakterystyczne jezior lobeliowych. Jest gatunkiem wpisanym do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin jako gatunek zagrożony (EN). Z uwagi na powyższe ujęto ten gatunek z motywacją A.

Jeżogłówka pokrewna *Sparganium angustifolium*

Gatunek charakterystyczny klasy Littorellietea. Należy w Polsce do gatunków zagrożonych (EN), umieszczony jest w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i na Czerwonej liście roślin naczyniowych w Polsce jako gatunek, który traci stanowiska. Występuje na Pomorzu Pomorskim, przede wszystkim w obszarze moreny czołowej i na sandrach – jak w przypadku jez. Śmiadowo, w strefie klimatu wilgotnego i chłodnego. Z uwagi na powyższe ujęto ten gatunek z motywacją A.

Brzeżyca jednokwiatowa – *Littorella uniflora*

Jest to roślina wieloletnia, zimozielona, utrzymująca aktywny wzrost także zimą. Żyje w płytkich wodach do 1,5 m głębokości. Podobnie jak i inne gatunki jezior lobeliowych występuje coraz rzadziej. W przeszłości gatunek ten był wykazywany z Jeziora Śmiadowo, jednak w toku prowadzonych w 2013 r. obserwacji, jego występowanie nie zostało potwierdzone.

W Polsce objęty ochroną gatunkową. Gatunek zamieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin jako zagrożony (EN) i na Czerwonej liście roślin naczyniowych w Polsce (V).

Uzasadnienie ocen:

Jakość danych uznano za wysoką (klasa G), gdyż pochodzą one ze specjalnie przeprowadzonych badań terenowych z łodzi w roku 2013. W procesie przygotowywania dokumentacji oraz SDF wykorzystano także publikacje naukowe i niepublikowane materiały z inwentaryzacji przyrodniczej gminy Borne Sulinowo (Borysiak 2001).

Reprezentatywność oceniono jako doskonałą (A), ponieważ siedlisko jest dobrze, typowo wykształcone, a roślinność lobeliowa występuje zwartymi płatami w strefie litoralnej całego jeziora.

Powierzchnia względna została oszacowana jako B: $15\% \geq p > 2\%$ po wzięciu pod uwagę powierzchni siedliska w obrębie jeziora Śmiadowo (124,9 ha), jednego z największych jezior lobeliowych w Polsce oraz powierzchni siedliska w kraju, wynoszącej 2095 ha (wg raportu do KE. 2013). Powierzchnia siedliska 3110 w obszarze, stanowi 5,96% powierzchni siedliska w kraju i zawiera się w przedziale wartości określonym dla oceny B.

Stan zachowania oceniono jako dobry (B), biorąc pod uwagę stopień zachowania struktury i funkcji siedliska przyrodniczego oraz możliwości jego odtworzenia.

Stopień zachowania struktury został oceniony jako II (struktura dobrze zachowana) na podstawie porównania dawnych i nowych danych z publikacji naukowych (Czubiński 1952, Szmeja J. 2002), a także na podstawie porównania obecnego stanu wykształcenia siedliska przyrodniczego zajmującego przeważającą część obszaru z danymi w podręcznikach interpretacji siedlisk (Kraska M. 2004)

Stopień zachowania funkcji w perspektywie przyszłości został oceniony jako II (dobre perspektywy) ze względu na obecne stadium dynamiczne i tendencje rozwojowe siedliska. Pomimo zagrożeń, jakie istnieją tu od kilkudziesięciu lat, siedlisko nadal jest dobrze zacowane, toteż należy mieć nadzieję, że w świetle zaplanowanych działań ochronnych, niekorzystne procesy zostaną powstrzymane.

Możliwość odtworzenia (poprawy stanu) oszacowano przy zastosowaniu metody najlepszej oceny eksperckiej jako II (możliwe przy średnim nakładzie środków). W ocenie uwzględniono zaplanowane działania ochronne, które mają na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na siedlisko.

Ocena ogólna: B

Ocenę ogólną ustalono w oparciu o oceny reprezentatywności, powierzchni względnej i stanu zachowania, z uwzględnieniem presji działających na siedlisko i braku ścisłej ochrony jeziora oraz zlewni bezpośredniej. Kierowano się także istotnym znaczeniem tego obiektu dla ochrony siedliska 3110 w kraju.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	F02.03		b
H	F02.02		o
H	H01.04		b
H	H01.08		i
H	K02.03		b
M	D01.02		b
L	G01.01		i
L	G01.02		i
M	H01.09		b
L	J03.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Czubiński Z. 1952: Zagadnienia geobotaniczne Pomorza Zachodniego. PTPN Poznań
 2. Kraska M. 2004. Jeziora lobeliowe. W: Herbich J. (red.). Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 2., s. 29-36.
 3. Jasnowska J., Rotowski P. 2013. Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo PLH 320042.
 4. Kraska M., Piotrowski R. 1994: Roślinność wybranych jezior lobeliowych na tle warunków fizyko-chemicznych cech wód. W: Kraska M. Jeziora lobeliowe. Charakterystyka, funkcjonowanie, ochrona. Cz. I. Idee ekol. Ser. Szkice 6, 4: 67-84
 5. Kraska M., Piotrowski R. Klimaszyk P. 1995: Roślinność wybranych jezior lobeliowych jako wskaźnik fizyczno – chemicznych cech wody. W: Burchardt L. (red) Wyd. UAM Poznań, 51-586.
 Kraska M., Piotrowski R. Klimaszyk P. 1996: Bioróżnorodność – trofie, współzależność w jeziorach lobeliowych Pojezierza Pomorskiego. W: Przyrodnicze aspekty badania wód estuarium Odry i

wód jeziornych województwa szczecińskiego. Pierwsza Konferencja – 1995 Uniwersytet Szczeciński. Materiały Konferencji 19: 85-1007. Kraska M., Piotrowski R. Klimaszuk P. 1996: Jeziora lobeliowe w Polsce. Chrońmy Przyr. Ojcz, 52, 3: 5-25.8. Pawlaczuk P. 2003. Jeziora lobeliowe (siedlisko przyrodnicze 3110) w projektowanej sieci Natura 2000 w Polsce. Raport roboczy, Klub Przyr. Świebodzin: 9 9. Szmal Z. Szmal B. 1965: Badania hydrochemiczne jezior lobeliowych województwa gdańskiego i koszalińskiego. Prace Kom. Biol. PZPN 30: 1-5510. Szmaja J. 1988; Isoetes lacustris L. W: Jasiewicz(red.) Materiały do poznania gatunków rzadkich i zagrożonych Polski.Cz. I. Fragm. Flor. Geobot. 33: 373-379.11. Szmaja J. 1988: Littorella uniflora (L) Aschers. W. Jasiewicz(red.) Materiały dfo poznania gatunków rzadkich i zagrożonych Polski.Cz. I. Fragm. Flor. Geobot. 33: 421-431.12. Szmaja J. 1988: Lobelia dortmanna L W. Jasiewicz(red.) Materiały dfo poznania gatunków rzadkich i zagrożonych Polski.Cz. I. Fragm. Flor. Geobot. 33: 431-438.13. Szmaja J. 1993, 2001.: Isoetes lacustris L. – poryblin jeziorny. W: Zarzycki K., Kaźmierczakowa R. (red) Polska Czerwona Księga Roślin.. Inst.. Botaniki PAN Kraków: 23-24 14. Szmaja J. 1993, 2001.:Littorella uniflora (L.) Aschers. – brzeżyca jednokwiatowa W: Zarzycki K., Kaźmierczakowa R. (red) Polska Czerwona Księga Roślin.. Inst.. Botaniki PAN Kraków: 174-175:15. Szmaja J. 1993, 2001.: Lobelia Dortmanna L W: Zarzycki K., Kaźmierczakowa R. (red) Polska Czerwona Księga Roślin.. Inst.. Botaniki PAN Kraków: 431-43816. Szmaja J. 1993, 2001: Sparganium angustifolium Michx. (S affine Schinzeein) – jeżogłówka pokrewna. W: Zarzycki K., Kaźmierczakowa R. (red) Polska Czerwona Księga Roślin.. Inst.. Botaniki PAN Kraków: 226-22817. Szmaja J. 1996: Rejestr polskich jezior lobeliowych. Fragm. Flor. Geobot. Ser. Polonica 3: 347-367.18. Zarzycki K., Szeląg Z. 2006. Czerwona lista roślin naczyniowych w Polsce. W: Mirek Z., Zarzycki K>, Wojewoda W., Szeląg Z. 2006. Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Inst. Botaniki PAN Kraków: 9-21.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	100.0				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu "Pojezierze Drawskie"	*	100.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

Tak Nazwa: ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W

SZCZECINIE z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo PLH320042 (Dz. Urz. Woj.

Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1653)

Link: http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/WDU_Z/2014/1653/akt.pdf

Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 01 lutego 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo PLH320042 (Dz. Urz. Woj.

Zachodniopomorskiego z 2017 r. poz. 611)

Link: http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/WDU_Z/2017/611/akt.pdf

Nie, ale jest w przygotowaniu

Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320042

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)